

Temat	Zagadnienia
System wersalski	<ul style="list-style-type: none"> – postanowienia traktatu wersalskiego – powstanie Ligi Narodów – sytuacja w Niemczech po zakończeniu I wojny światowej – traktaty z pozostałymi państwami centralnymi – rewolucje w Niemczech i na Węgrzech – rozpad Austro-Węgier, powstanie nowych państw w Europie: Polski, Czechosłowacji, Królestwa SHS (Jugosławii), Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii, Irlandii, Islandii, Wolnego Miasta Gdańska i ZSRR – nowy układ sił w Europie – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>system wersalski, demilitaryzacja, reparacje wojenne, Liga Narodów, Republika Weimarska, plebiscyt</i>
Odbudowa powojenna i wielki kryzys	<ul style="list-style-type: none"> – skutki I wojny światowej (kryzys gospodarczy, zniszczenia wojenne, bezrobocie, konflikty społeczne) – powojenna hiperinflacja – zasady funkcjonowania i działalność Ligi Narodów – problemy narodowościowe – kryzys demokracji w Europie – pierwsze koncepcje zjednoczenia Europy – wielki kryzys gospodarczy – metody walki z kryzysem (New Deal) – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wielki kryzys gospodarczy, czarny czwartek, mniejszość narodowa, inflacja, autorytaryzm, totalitaryzm, nacjonalizm, asymilacja, rządy parlamentarno-gabinetowe</i>
Kryzys demokracji w Europie	<ul style="list-style-type: none"> – narodziny i rozwój włoskiego faszyzmu (ideologia, działalność partii faszystowskiej, przejęcie władzy, budowa państwa totalitarnego) – Republika Weimarska – powstanie nazizmu w Niemczech – przejęcie władzy przez Adolfa Hitlera, budowa państwa totalitarnego – społeczeństwo III Rzeszy – początek zbrodni nazistów przed wybuchem II wojny światowej – faszyzm i autorytaryzm winnych krajach europejskich – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ustrój, ideologia, faszyzm, marsz na Rzym, pucz, nazizm (narodowy socjalizm), NSDAP, duce, Führer, antysemityzm, eugenika, indoktrynacja, „noc długich noży”, „noc kryształowa”, ustawy norymberskie, propaganda, SS, Gestapo, Wehrmacht</i>
ZSRR w okresie międzywojennym	<ul style="list-style-type: none"> – ekspansja terytorialna Rosji Radzieckiej i utworzenie ZSRR – funkcjonowanie gospodarki komunistycznej – przejęcie władzy i rządy Józefa Stalina – industrializacja i kolektywizacja w ZSRR – Wielki Głód – społeczeństwo radzieckie – terror komunistyczny – polityka ZSRR wobec Niemiec – cele i zadania Kominternu – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>WKP(b), stalinizm, kulak, kolektywizacja, industrializacja, lagry, sowchoz, kolchoz, gospodarka planowa, NKWD, kult jednostki, Wielki Głód, wielka czystka, gospodarka planowa</i>
Kultura okresu międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> – emancypacja kobiet i kryzys rodziny – sekularyzacja społeczeństwa – rozwój techniki – początki kultury masowej – mass media – nowe kierunki w architekturze, sztuce i nauce

	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>emancypacja, mass media, kultura masowa, „bunt mas”, egalitaryzm</i>
Świat na drodze ku wojnie	<ul style="list-style-type: none"> – militaryzacja Niemiec – ekspansja Japonii i japońskie zbrodnie w Chinach – polityka zagraniczna Włoch – wojna domowa w Hiszpanii i kontekst międzynarodowy tego konfliktu – Anschluss Austrii – układ monachijski – kształtowanie się osi Berlin–Rzym–Tokio – ostatnie dni pokoju w 1939 r. (utworzenie Protektoratu Czech i Moraw, włączenie Kłajpedy do III Rzeszy) – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>exposé, militaryzacja, pakt antykominternowski, Anschluss, protektorat, aneksja, państwa osi</i>
Odrodzenie Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie się lokalnych ośrodków polskiej władzy – ziemie polskie pod koniec I wojny światowej (lokalne ośrodki władzy) – odzyskanie niepodległości 11 listopada 1918 r. (przekazanie władzy Józefowi Piłsudskiemu, rządy Jędrzeja Moraczewskiego i Ignacego Paderewskiego) – ententa a sprawa polska (postanowienia traktatu wersalskiego wobec Polski) – trudne początki niepodległości – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Rada Regencyjna, Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, Komitet Narodowy Polski, Tymczasowy Naczelnik Państwa, unifikacja</i>
Walki o granicę wschodnią	<ul style="list-style-type: none"> – wizje państwa oraz koncepcje polskich granic Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego – spór polsko-ukraiński o Galicję Wschodnią – wojna polsko-bolszewicka (wyprawa na Kijów, ofensywa bolszewików od czerwca 1920 r., Bitwa Warszawska, pokój w Rydze) – kwestia Wileńszczyzny (bunt gen. Lucjana Żeligowskiego i problem Litwy Środkowej, stosunki polsko-litewskie) – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, linia Curzona, Orleńskie, Bitwa Warszawska, bunt Żeligowskiego</i>
Walka o zachodnią i południową granicę	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja w zaborze pruskim – przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – zaślubiny Polski z morzem – trzy powstania i plebiscyt na Górnym Śląsku – plebiscyty na Warmii, Mazurach i Powiślu – konflikt o Śląsk Cieszyński – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Bazar, Rada Ambasadorów, POW, Wolne Miasto Gdańsk</i>
Rządy parlamentarne	<ul style="list-style-type: none"> – pierwsze wybory parlamentarne i mała konstytucja – polska scena polityczna (przed zamachem majowym) – charakterystyka konstytucji marcowej – elekcja prezydenta i zabójstwo Gabriela Narutowicza – reformy Władysława Grabskiego i reforma rolna – mniejszości narodowe w II Rzeczypospolitej – charakterystyka rządów parlamentarnych (1919–1926) – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mała konstytucja, konstytucja marcowa, reforma walutowa</i>
Zamach majowy i rządy sanacji	<ul style="list-style-type: none"> – kryzys rządów parlamentarnych – przyczyny i przebieg zamachu majowego – nowela sierpniowa i konstytucja kwietniowa – rządy sanacyjne za życia Piłsudskiego – próby konsolidacji opozycji, utworzenie Centrolewu, kongres krakowski

	<ul style="list-style-type: none"> – represyjna polityka obozu sanacyjnego wobec opozycji politycznej, wybory i proces brzeski, Berezka Kartuska – walka o władzę w obozie sanacji po śmierci Piłsudskiego – polski autorytaryzm na tle europejskim – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>partyjniactwo, zamach majowy, piłsudczy, sanacja, nowela sierpniowa, wybory brzeskie, proces brzeski, konstytucja kwietniowa</i>
Kultura i gospodarka II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – szkolnictwo w II RP – kultura i nauka w II RP – gospodarka odrodzonej Polski i jej główne problemy – inwestycje przemysłowe i osiągnięcia gospodarcze II RP (reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego – budowa Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego) – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powszechny obowiązek szkolny, Polska A i B, magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy</i>
Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja międzynarodowa II Rzeczypospolitej – układy w Rapallo i Locarno – polityka zagraniczna Piłsudskiego – polityka równowagi i „równych odległości” – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>polityka równowagi i „równych odległości”, wojna prewencyjna</i>
Polska w przededniu II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcie Zaolzia – relacje polsko-litewskie – niemieckie żądania wobec Polski w latach 1938–1939 – zacieśnienie współpracy z Wielką Brytanią i Francją – pakt Ribbentrop-Mołotow – sojusz z Wielką Brytanią – aktywizacja polskiego społeczeństwa w przededniu wojny – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sojusz gwarancyjny, „korytarz eksterytorialny”, pakt Ribbentrop-Mołotow</i>
Kampania polska	<ul style="list-style-type: none"> – prowokacje niemieckie i pierwsze strzały – bitwa graniczna – bitwa nad Bzurą – wypowiedzenie wojny Niemcom przez Wielką Brytanią i Francję („dziwna wojna” na Zachodzie) – przebieg kampanii polskiej – wkroczenie wojsk sowieckich na ziemię II Rzeczypospolitej – ewakuacja władz polskich do Rumunii – obrona i kapitulacja Warszawy, zakończenie walk – straty ludności – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„Fall Weiss”, blitzkrieg (wojna błyskawiczna), Schleswig-Holstein, bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie</i>
Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ul style="list-style-type: none"> – ekspansja Związku Radzieckiego (wojna zimowa, aneksja państw bałtyckich i Besarabii) – napaść III Rzeszy na Danię i Norwegię – ofensywa niemieckaw Europie Zachodniej – klęska Francji – okupacja Francji, powstanie państwa Vichy, utworzenie Komitetu Wolnej Francji gen. Charles’a de Gaulle’a – bitwa o Anglię – wojna na Bałkanach – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna zimowa, republiki bałtyckie, kolaboracja, państwo marionetkowe, Komitet Wolnej Francji, RAF, bitwa o Anglię</i>
Wojna Niemiec z ZSRR	<ul style="list-style-type: none"> – plan „Barbarossa” i wybuch wojny niemiecko-radzieckiej – wielka wojna ojczyźniana, sukcesy Niemców do grudnia 1941 r.

	<ul style="list-style-type: none"> – obrona Leningradu – bitwa pod Stalingradem – bitwa na Łuku Kurskim – stosunek ludności cywilnej na terenach zajmowanych przez III Rzeszę do niemieckiego okupanta – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan „Barbarossa”, wielka wojna ojczyzniana, lend-lease act</i>
Polityka okupacyjna Niemiec	<ul style="list-style-type: none"> – założenia polityki rasowej III Rzeszy – polityka niemiecka wobec Żydów – Holokaust – postawy ludności wobec Holokaustu – ruch oporu w krajach okupowanych – kolaboracja z okupantem niemieckim – zbrodnie hitlerowskie w okupowanych krajach – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ruch oporu, polityka rasowa, getto, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, szmalcownicy, Holokaust, obozy koncentracyjne, obozy pracy, obozy śmierci</i>
Wojna poza Europą	<ul style="list-style-type: none"> – imperialne plany Włochów, walki w Afryce – koniec walk w Afryce – wojna na Atlantyku w latach 1941–1943 – atak Japończyków na Pearl Harbor i znaczenie przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny – ofensywa Japonii w Azji – zmagania na Pacyfiku w latach 1941–1943 – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pakt trzech, wojna na Pacyfiku, wilcze stada</i>
Droga do zwycięstwa	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie Wielkiej Koalicji – konferencje Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie – desant aliantów na Sycylii i we Włoszech – ofensywa radziecka od 1944 do początku 1945 r. – desant w Normandii – droga do Berlina i kapitulacja Niemiec – ofensywa USA na Dalekim Wschodzie w 1945 r. – atak atomowy na Hiroszimę i Nagasaki, kapitulacja Japonii – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Trójka, porządek jałtański, naloty dywanowe, taktyka „żabich skoków”, atak atomowy</i>
Okupowana Polska	<ul style="list-style-type: none"> – podział administracyjny ziem polskich przez okupantów – współpraca niemiecko-radziecka od IX 1939 r. – polityka III Rzeszy wobec Polaków (eksterminacja elity narodowej, zbrodnie dokonywane za wkraczającą armią niemiecką, wysiedlenia, wywózki do pracy w Niemczech) – polityka ZSRR wobec Polaków – deportacje ludności polskiej w głąb ZSRR – zbrodnia katyńska – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Generalne Gubernatorstwo, łapanka, volkslista, „gadinówka”, deportacja, akcja AB, sowietyzacja</i>
Władze polskie podczas II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – polski rząd na emigracji – Polskie Państwo Podziemne – polityczne podziały ruchu oporu – układ Sikorski-Majski – ujawnienie zbrodni katyńskiej, zerwanie przez ZSRR stosunków z rządem polskim – katastrofa gibraltarska, objęcie funkcji premiera przez Stanisława Mikołajczyka – powołanie polskich władz komunistycznych w ZSRR – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rząd emigracyjny, Polskie Państwo Podziemne,</i>

	<i>Delegat Rządu RP na Kraj, Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa, partyzantka, sabotaż, dywersja, układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska</i>
Spółeczeństwo polskie pod okupacją	<ul style="list-style-type: none"> – walka okupantów z polskością i rabunek dzieci – zagłada polskich Żydów – społeczeństwo polskie pod okupacją niemiecką – postawy ludności wobec okupantów – konflikty etniczne na Kresach Wschodnich (konflikt na Wołyniu) – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>UPA, zsyłki</i>
Powstanie warszawskie	<ul style="list-style-type: none"> – plan „Burza” i przyczyny powstania warszawskiego – wybuch powstania – przebieg i zakończenie walk powstańczych – polityka Wielkiej Trójki wobec powstania – skutki powstania – ocena powstania – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akcja „Burza”, godzina „W”, zrzuty</i>
Polacy w koalicji antyhitlerowskiej	<ul style="list-style-type: none"> – początki Polskich Sił Zbrojnych – walki o Narwik – polscy lotnicy w bitwie o Anglię – rozbudowa Polskich Sił Zbrojnych – armia Andersa – walki w Afryce – Polacy podczas walk we Włoszech i Francji oraz Belgii, Holandii i Niemczech – działania Polskiej Marynarki Wojennej – powstanie w ZSRR załóżków Wojska Polskiego oraz jego działania zbrojne – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, Armia Polska w ZSRR, Wojsko Polskie w ZSRR</i>